

Mál nr. 400/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot móttakið 16. október 2024, ásamt fylgiskjöllum.
2. Athugasemdir V, dags 25. nóvember 2024, ásamt fylgiskjöllum.
3. Viðbótarathugasemdir M með ódagsettu bréfi.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 16. desember 2024

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að vatnstjón varð í húseign í eigu M 1. ágúst 2024. Nánar tiltekið lýsa M tjonstilvikinu með þeim hætti að vatn hafi flætt upp úr klósetti og niðurföllum í kjallara í um það bil tíu mínútur og hafi vatnshæðin verið rúmlega tólf sentimetrar þegar þessu linnti. Upplýsa M jafnframt að þegar slökkviliðið kom á staðinn klukkutíma eftir að byrjaði að flæða hafi húsráðendur verið búnir að ausa mesta vatninu út. Mikill sandur og drulla hafi komið með vatninu. Allt gólfefni í kjallara sé ónýtt og skemmdir hafi orðið á veggjum, gólflistum, magnaraboxi, fataskáp, náttborðum, rúmgafl, taukörfum, gólfmottum og hleðslutækjum. Þá vísa M nánar í myndir sem fylgdu með málskotinu varðandi eðli og umfang tjónsins. M taka einnig fram að tilteknir nágrannar hans hafi orðið fyrir sambærilegu tjóni. M sendu tjonstilkynningu til V sem hafnaði bótaskyldu með tölvubréfi, dags. 25. ágúst 2024. Rök V voru að tjónið verði ekki rakið til saknæmrar háttsemi starfsmanna X.

M telja að X beri skaðabótaábyrgð á tjóninu. Í fylgiskjali með málskoti M er haft eftir starfsfólki X að í umrætt sinn hafi verið svo mikil rigning að kjallaradælur húseigna þeirra sem urðu fyrir tjóni hafi ekki haft undan. Þær dælur séu í eigu og á ábyrgð húseigenda. Því verði tjónið ekki rakið til saknæmrar háttsemi starfsmanna X. Þessu mótmæla M og staðhæfa að dælan sé algjörlega óviðkomandi því vatni sem kom inn í húsið. Þá benda M á að samskonar tjón hafi orðið hjá nágrönnum þeirra sem bendi til þess að rekja megi tjónið til þess að þrýstingur hafi myndast í stofnlögn X sem hafi leitt af sér þennan vatnsflutning inn í hús. Þá upplýstu M jafnframt að þau og nágrannar þeirra hafi fengið sérfræðinga til að skoða frænnislagnir frá húsum þeirra. Hafi sú skoðun leitt í ljós að lagnirnar eru allar föðraðar steinlagnir, hreinar og sjálfhreinsandi og hvergi með fyrirstöðu. Auk framangreinds telja M að X hafi vanmetið ástandið í umrætt sinn og ekki sinnt þeirri skyldu sinni að hreinsa niðurföll á svæðinu. Auk framangreinds byggja M á því að þau rök X að ekki geti komið til ábyrgðar nema M takist að sýna fram á að tjónið verði rakið til saknæmrar háttsemi starfsmanna X stangist á við lög um uppbyggingu og rekstur fráveitna nr. 9/2009. Telja M að þar komi fram að valdi aðili tjóni á fráveitukerfi með losun efna eða hluta skipti ekki máli hvort tjónið hafi orðið með saknæmum hætti af hálfu tjónvalds eða þeirra starfsmanna hans sem tjóninu valda.

V hefur, eins og áður segir, hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X. Bendir V á að til þess að bótaskylda stofnist þurfi M að sanna að tjónið verði rakið til saknæmrar og ólögmætrar háttsemi starfsmanna X, en X beri ekki hlutlæga ábyrgð á tjóni M. V telur í fyrsta lagi að orsök tjóns M sé óþekkt. Jafnframt bendir V á að X telji að langsennilegasta skýringin á tjóninu sé að kerfi innan lóðar M hafi ekki haft undan úrkomumagninu á tjónsdegi en þá hafði verið mjög mikil úrkoma á höfuðborgarsvæðinu. Sólarhringsúrkoma samkvæmt upplýsingum frá M hafi verið 19,5 mm og á aðeins einni klst. hafi úrkoman verið 8,9 mm sem sé óvanalega mikið. Óvenju mikil úrkoma á stuttum tíma sé því frumorsök tjónsins. Þá hafnar V þeirri fullyrðingu M að lagnakerfi innan lóðar geti ekki verið orsakavaldur tjónsins. Bendir V á að þrátt fyrir að lagnakerfið sé nýlegt og í lagi að öðru leyti líkt og M greina frá í málskotinu þýði það ekki endilega að það hafi ráðið við það mikla úrkomumagn sem féll á stuttum tíma og hafi verið meginorsök tjónsins. V hafnar þeirri fullyrðingu M að V hafi ekki sinnt skyldu sinni til að hreinsa niðurföll í umræddri götu og víðar í nágrenninu. Bendir V á að

Það sé veghaldara, ekki X, að hreinsa frá niðurföllum á yfirborði. Þá mótmælir V því að X hafi átt að opna fyrir neyðarlúgur til að gera tilraun til þess að hraða rennsli enda myndi rennslið ekki aukast við það. Einnig bendir V á að 20. gr. laga um uppbyggingu og rekstur fráveitna nr. 9/2009 eigi ekki við í málinu. Ljóst sé að X olli ekki tjóni á fráveitukerfi með losun efna eða hluta í fráveitu. Þá bendir V á að ekkert bendi til þess að eftirliti með umræddum lögnum X hafi verið ábótavant eða á skjön við lög eða verklagsreglur X.

Álit.

Ágreiningur þessa máls hverfist um mögulega skaðabótaábyrgð X, gagnvart tjóni því sem M krefjast að fá bætt. Mögulegur bótaréttur M byggir á því að M eigi skaðabótakröfu á X á grundvelli gildandi skaðabótareglna í íslenskum rétti, þ.e. annað hvort sakarreglunni eða reglunni um ábyrgð vinnuveitanda. Báðar þessar bótareglur gera það m.a. að skilyrði að þeim sem krefst bóta takist að sanna að tjónið verði rakið til saknæmrar háttsemi X eða starfsmanna sem X ber vinnuveitandaábyrgð á. Lög nr. 9/2009 eiga ekki við um ágreiningsefni þessa máls.

Þegar litið er til þeirra gagna sem liggja fyrir í málinu telur nefndin að M hafi ekki tekist framangreind sönnun. Í raun er erfitt fyrir nefndina að átta sig nákvæmlega á því af málatilbúnaði M hver sú gálausa háttsemi er sem M telja að eigi að leiða til þess X eigi að bera skaðabótaábyrgð í málinu. Með hliðsjón af fyrrnefndum almennum sönnunarreglum verður að meta skort á slíkum sönnunargögnum M í óhag. M eiga því ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Hér vísast einnig í úrskurð nefndarinnar í máli nr. 348/2024. Í því máli komst nefndin að þeirri niðurstöðu að ekki væri fyrir hendi skaðabótaskylda vegna sambærilegs tjóns og hér er tekið til úrskurðar.

Niðurstaða.

M eiga ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 21. janúar 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir